

Werkgroep Ooievaars in Herwijnen.
Jaarbericht over 2014.

Mei 2015.

Geachte adoptant, donateur, belangstellende,

10 Maart was het 35 jaar geleden dat ons Buitenstation, dependance van Het Liesveld, als eerste in Nederland, werd geopend door de landelijk projectleider van het Ooievaars-herintroductieproject, de heer J. Wijnaendts uit Den Haag. 35 Jaar is geen jubileumjaar en daarom vonden er geen extra activiteiten plaats. Wel had de Historische Vereniging "Den Ouden Dijk" gevraagd om op de ledenvergadering van 16 april, na de pauze mijn dia-presentatie over "De Ooievaars in Nederland" te houden en had zij in het verenigingsblad van mei, 12 bladzijden met tekst en foto's geplaatst, welk blad u vorig jaar als bijlage kreeg aangeboden.

Door het zeer zachte weer in de winter waren er 's-nachts geen overwinteraars bij ons op de nesten maar bleven zij in de polders waar overvloedig voedsel aanwezig was in de vorm van regenwormen.

Januari en februari kenmerkten zich door zeer veel regenbuien en harde wind. Op 16 februari, na een zuid-wester storm, keerden de eerste ooievaars terug van de trek.

Een week eerder had Piet van Andel, mijn vaste hulp in de werkgroep, de nesten schoongemaakt en van nieuw materiaal voorzien, waarna de ooievaars zelf weer aan de afbouw met takken en snoeihout uit de boomgaarden begonnen. Op 26 februari was ook de Duits geringde ooievaar weer terug op haar nest.

8 Maart werd in Emmen een certificerings-bijeenkomst voor Ooievaars-ringers gehouden die voor Piet gold als het theoretische examen voor de ringbevoegdheid en voor mij als herhalingstraining.

Op 28 juni konden wij op het buitenstation in Rossum het praktijk-examen afleggen, waarna voor Piet de ringbevoegdheid van het Vogeltrekstation kon worden aangevraagd en voor mij de verlenging, welke na enige tijd werd toegestuurd.

Op 11 juni hield de Historische Vereniging 's-avonds een ledenbijeenkomst, waaraan voorafgaand een wandeling werd gehouden langs het buitenstation. Daar werd door heel veel mensen gebruik van gemaakt en werden vele vragen door de aanwezige werkgroepleden beantwoord.

Het ooievaarspaar op de hoogstam perenboom voor ons huis bestond dit jaar uit een ooievaar die in 2011 is geringd op een paalnest in 's-Gravenmoer en op 18

januari 2012 is afgelezen in de omgeving van Madrid. De partner, ook uit 2011, is geringd in Leuvenheim in de IJsselstreek. Ook deze is in de winter afgelezen in Spanje, evenals 8 in Herwijnen geboren jongen uit diverse jaren, die elders in Spanje zijn afgelezen, en daarmee aangeven hoe belangrijk het ringen is voor informatie over de trek en de overwinteringsgebieden.

Op alle nesten wordt nu gebroed, waarbij op de begraafplaats op de hoge bomen 6 nesten zijn gebouwd en bezet, waarbij hevig is gevochten om een goede plaats te bemachtigen.

Vorig jaar is op de Katerdam een nieuw paalnest geplaatst wat dit jaar al bewoond is en 2 jongen heeft opgeleverd.

Begin mei zijn er op een groot aantal opeenvolgende dagen langdurige regenbuien met veel wind en lage temperaturen. Dat vraagt om moeilijkheden. Bij nestcontrole blijken dan in totaal 11 jongen dood te zijn en worden nog 7 jongen in de crèche onder een warmtelamp gezet, maar ook hiervan zijn er de volgende dag 5 dood.

Niet alleen bij ons, het hele rivierengebied wordt er door getroffen. Zoals in Rossum, waar van de 31 jongen er 18 zijn omgekomen!

In juli vindt er een voorlichtingsavond plaats in Waardenburg over Dijkverbetering en Natuuraanpassing door het Waterschap Rivierenland Tiel, in verband met "Ruimte voor de Rivier", waarbij ook onze omgeving is betrokken. Met Piet van Andel, Marieke van Andel, zijn schoondochter en Hans van Krieken zijn we er naar toe gegaan en hebben ons aangemeld om mee te denken over de gebiedsverandering/verbetering in de uiterwaarden aan de Noordkant van de Waal, van Waardenburg tot Gorinchem, in verband met ooievaars. Dat resulteerde in een rapport opgesteld door Piet en Marieke met gegevens van een aantal deskundigen, wat door het Waterschap zeer op prijs werd gesteld. Nu maar afwachten wat dat gaat opleveren voor de ooievaars!

Half augustus komt de trek op gang. Zo wordt op 16 augustus langs de Graaf Reinaldweg ter hoogte van Vuren een groep van ruim 40 ooievaars gezien die de volgende dag zijn vertrokken.

Bij ons zijn dan de jongen van de nesten en uit de uitwenrennen ook vertrokken. Daarna breekt tot het einde van het jaar een rustige tijd aan, waarin we het noodzakelijke onderhoud kunnen plegen.

Ondertussen blijkt wel het belang van ons station als opvang voor ooievaars die tijdelijk hulp nodig hebben.

Daarvan geef ik u 2 voorbeelden uit mijn "Opvang Journaal".

1. "Op 24 mei een telefoontje van de familie de With uit Schoonrewoerd dat er op straat een volwassen natte en vieze ooievaar loopt, die niet kan vliegen en

gevaarlijk is voor het verkeer. Geadviseerd de Dierenambulance in Vianen te bellen die vrij regelmatig met een ooievaar bij ons aankomt, en het nest op jongen te laten controleren. De Dierenambulance heeft de brandweer ingeschakeld om op het nest op het voormalige gemeentehuis te kunnen kijken. Er bleek slechts één jong van ongeveer 3 weken oud aanwezig te zijn. Vies, doornat en zonder verzorging zonder meer ten dode opgeschreven. De volwassen ooievaar, het vrouwtje, met ringnummer 1846, is in 1993 in Haastrecht geboren. Na grondig schoonmaken is zij in een uitwenren geplaatst, het jong in de crèche onder een warmtelamp.

In de avond belde René Ponsen van de Natuur-en Vogelwacht de Vijheerenlanden, dat op het paalnest achter het verenigingsgebouw van de Vogelwacht mogelijk dode jongen lagen. Bij onderzoek inderdaad 2 dode jongen gevonden en nog 2 drijfnatte en vieze jongen van ongeveer 4 weken oud. Geadviseerd ook deze jongen naar Herwijnen te brengen en eveneens onder een warmtelamp geplaatst in de crèche.

Op 30 mei kwam een ploeg van “RTV-Rijnmond” om opnamen te maken van dit bij hen gemelde feit, welke dezelfde dag nog werden uitgezonden. De drie jongen waren inmiddels zo aangesterkt dat ze zelfstandig konden eten en dat hebben ze als ware filmspelers laten zien! Prachtig om te zien en de filmploeg vond het schitterend om mee te maken.

De volgende dag is 1846 erg onrustig en wil vliegen! René gewaarschuwd die haar in de avond heeft teruggebracht naar Schoonrewoerd. Toen ze haar partner hoorde kleppen, vloog ze direct terug naar het nest, waar ze uitbundig werd begroet: weer een geslaagde redding!”

2. “Op 24 december komt er toch nog een ooievaar in de opvang, gebracht vanuit het vogelasiel, de vogelklas “Karel Schot” in Rotterdam. Deze is daar op 1 december gebracht uit Langerak waar hij in een put vol modder heeft vastgezet. Was toen erg vies, koud en uitgeput. Uitstekend behandeld en is er nu aan toe om weer uit te wennen.

Blijkt op 17 oktober 2013 in Spanje geringd te zijn als volwassen vogel, maar of dit inderdaad een Spaanse ooievaar is betwifel ik. Spaanse ooievaars trekken naar het Zuiden en niet naar het Noorden richting Nederland!”

Mijn idee is dat hij als ongeringde jonge ooievaar uit Nederland op trek is gegaan en in Spanje is opgevangen en geringd. Daarna is hij in het volgende voorjaar naar Nederland gekomen en hier in de problemen geraakt. Hij zal nu tot in het volgende voorjaar bij ons blijven en dan, wanneer de andere ooievaars van de trek terugkomen, worden vrijgelaten.

Mogelijk horen we nog eens iets van hem al is de kans erg klein dat hij als vrijvliegende zal worden afgelezen omdat hij een kleine aluminium ring draagt vlak boven de tenen die moeilijk is af te lezen. Overigens is het niet zo bijzonder dat er ongeringde jongen op trek gaan, want er zijn veel nesten waar niet op kan worden geringd. Denk alleen maar eens aan de 6 nesten op de hoge bomen op de begraafplaats in Herwijnen, waar we vanzelfsprekend niet bij kunnen komen.

Zoals u ziet vragen we ook dit jaar niet om een bijdrage maar geef ik wel ons banknummer van de werkgroep als u ons financieel wilt steunen.

Dat is: Werkgroep Ooievaars in Herwijnen, nr. NL49 RABO 0328 0099 11

Met vriendelijke groet namens de Werkgroep,

Kees Vos, Schoutensteeg 1, Herwijnen, tel. 0418-581658.